

IZVJEŠTAJ O MONITORINGU LOKALNE VLASTI

UVOD

Cilj projekta jeste da kroz monitoring institucija vlasti da objektivnu sliku stanja unutar određene lokalne samouprave, odnosno prikaže efektivnost rada, te omogući javni dijalog i mehanizme participacije javnosti (primarno mladih) u donošenju odluka na lokalnom nivou.

Metodologija monitoringa rada jedinica lokalne samouprave, gradova i općina u Bosni i Hercegovini, odnosno u pripadajućim entitetima, daje pregled izvora podataka i načina njihovog prikupljanja, kao i njihove obrade, te daje pregled posmatranih i analiziranih parametara.

Prikupljanje potrebnih podataka o radu institucija jedinica lokalne samouprave odvija se kontinuirano, od početka aktuelnog mandata, za prvih šest mjeseci.

Podaci o radu institucija vlasti prikupljaju se na dva načina. Kroz zvanična dokumenta, preuzimanje podataka iz javno dostupnih dokumenata (kao što je budžet, izvještaj o radu i sl.), te slanjem ZOSPI (Zakon o slobodi pristupa informacijama) obrazaca. Ali i neposrednim praćenem sjednica lokalnih parlamenata, u skladu sa epidemiološkim mjerama u vezi sa globalnom pandemijom, izazvane virusom COVID-19.

OSTVARENE PRETPOSTAVKE ZA POZITIVNE TRENDOVE I POTENCIJALNO UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA

SAŽETAK IZVJEŠTAJA

Kako bi dobili jasan pregled sadržaja monitoring izvještaja, u posebnom poglavlju kreira se sažetak izvještaja. Sažetak izvještaja o monitoringu rada institucija lokalne samouprave kreira se na osnovu kreiranih poglavlja u samom izvještaju, te korištenjem ključnih nalaza iz datih poglavlja, kako bi se dao objektivni prikaz najvažnijih dešavanja u posmatranom periodu.

OPĆINSKO VIJEĆE VELIKA KLADUŠA JE KONSTITUIRANO UZ ODREĐENE PROBLEME I NESLAGANJA. Općinsko vijeće Velike Kladuše, Općinsko vijeće je zakazalo konstituirajuću sjednicu na vrijeme 14.01.2021. godine, dan prije isteka roka od 30 dana, od dana objavljivanja izvještaja nadležnog organa za sprovođenje izbora. Ipak, sjednica je prekinuta, jer Vijeće nije usvojilo dnevni red. Konstituirajuća sjednica je nastavljena 28.01.2021. godine, kada su vijećnici izglasali dnevni red i formirali organe Općinskog vijeća u Velikoj Kladuši.

OPĆINSKO VIJEĆE NEMA STABILNOST U RADU. Većina u Općinskom vijeću je formirana od strane LS BiH (12), NiP(2)¹ i DNZ BiH- Krajiška stranka (2). Odnos između novoformirane većine u Općinskom vijeću nije idealan, pa se često dešavalo, da se ne mogu usaglasiti i da nema podrške i prohodnosti na sjednicama Vijeća za najvažnije akte, kao što su Budžet Velike Kladuše za 2021. godinu ili Program rada Općinskog vijeća u tekućoj godini. Lokalna vlast u Velikoj Kladuši funkcioniše sa ozbiljnim problemima u obezbjeđivanju potrebne vijećničke podrške za protok materijala od Općinske uprave ka OV Velika Kladuša.

---

¹ Vijećnik Amir Ćufurović je nezavisni vijećnik.

VEĆ ŠEST MJESECI OPĆINSKO VIJEĆE RADI BEZ SOPSTVENOG PLANA. Poslovnik OV Velika Kladuša u članu 43. definira da Vijeće donosi, po pravilu Program rada za kalendarsku godinu. Kakvi odnosi vladaju na nivou OV Velika Kladuša govori i činjenica da Program rada nije usvojen ni na isteku prvih 6 mjeseci 2021. godine. Prekršen je Poslovnik o radu OV Velika Kladuša, a Program rada je pred vijećnicima bio na petoj redovnoj sjednici, koja je održana 27.5.2021. godine i nije usvojen. OV Velika Kladuša, ulazi u drugu polovinu 2021. godine, radeći bez planskog akta, koji definiše najvažnije ciljeve i zadatke u radu lokalne zajednice.

BUDŽET OPĆINE VELIKA KLADUŠA NIJE USVOJEN NEGO JE PROGLAŠEN. Budžet Općine Velika Kladuša nije usvojen u prijedlogu na 3. redovnoj sjednici koja je održana 31.3.2021. godine. Budžet je proglasio općinski načelnik 2.4.2021. godine, u skladu sa Statutom Općine Velika Kladuša, koji u članu 120. definira: „Ukoliko Vijeće ne usvoji budžet do 31. marta tekuće budžetske godine, Općinski načelnik proglašava budžet koji stupa na snagu danom objave u „Službenom glasniku Općine Velika Kladuša“.

IAKO GOTOVO NIŠTA NE FUNKCIONIŠE, DINAMIKA RADA OPĆINSKOG VIJEĆA JE U SKLADU SA PROPISIMA. Općinsko vijeće je u prethodnih šest mjeseci, održala konstitutivnu² sjednicu, završila je rad na pet redovnih sjednica. Isti dan kada je završeno konstituiranje OV Velika Kladuša, održana je i prva vanredna sjednica OV. U junu mjesecu, tačnije 09.06.2021. godine, održana je tematska sjednica u vezi sa migrantskom krizom sa kojom je već dugo suočena Velika Kladuša. U ovom segmentu je ispoštovan i Poslovnik o radu OV Velika Kladuša, kojim je propisano u članu 46. da se sjednice održavaju najmanje jednom mjesečno, a po potrebi i češće radi raspravljanja o pitanjima iz nadležnosti Vijeća.

BAVEĆI SE SOBOM I SVOJIM POLITIČKIM NADJAČAVANJEM, GRAĐANI SU NEVIDLJIVI U MJERAMA OV VELIKA KLADUŠA. Na dnevnim redovima sjednica OV su se nalazile i razmatrale mjere koje su tretirale formalnosti poput uspostavljanja radnih tijela OV. Narušeni politički odnosi i zadovoljavanje sopstvenih političkih potreba, uz nestabilnu većinu u OV Velika Kladuša su u značajnoj mjeri uticali na činjenicu da pred vijećnicima nisu dolazile mjere bitne za građane.

---

² Prvi put je zakazana za 14. januar 2021. godine, ali nije usvojen dnevni red, te je održana 28. januara 2021. godine.

TRANZICIJA VLASTI

Lokalni izbori u Bosni i Hercegovini održani su 15.11.2020. godine, nakon čega su novoizabrani grado/načelnici preuzeli mandate, potvrđene u Centralnoj izbornoj komisiji. Za načelnika Općine Velika Kladaša, ponovo je izabran Fikret Abdić iz Laburističke stranke BiH, koji je i u periodu 2016.-2020. godina, obavljao funkciju načelnika. Rezultate lokalnih izbora je Centralna izborna komisija objavila 15.12.2021. godine. Općinsko vijeće u svom sazivu ima 28 vijećnika, a prvobitno mandate su osvojili: LS BiH (12), SDA(5), SDP-KSPP (3), DNZ BiH- Krajiška stranka (2), Narod i pravda (2), Naša stranka (2) i A-SDA (2).

Općinsko vijeće Velike Kladaše, Općinsko vijeće je zakazalo konstituirajuću sjednicu na vrijeme 14.01.2021. godine, dan prije isteka roka od 30 dana, od dana objavljivanja izvještaja nadležnog organa za sprovođenje izbora. Ipak, sjednica je prekinuta, jer Vijeće nije usvojilo dnevni red. Konstituirajuća sjednica je nastavljena 28.01.2021. godine, kada su vijećnici izglasali dnevni red i formirali organe Općinskog vijeća u Velikoj Kladaši. Većina u Općinskom vijeću je formirana od strane LS BiH (12), NiP(2)³ i DNZ BiH- Krajiška stranka (2). Mjesto predsjedavajućeg Općinskog vijeća je pripalo DNZ BiH-Krajiška stranka, tačnije predsjedavajućem Admilu Mulaliću.

Dok su ostale partije koje participiraju u Vijeću Velike Kladaše svoje djelovanje opredjelile u opozicionom smjeru.

Odnos između novoformirane većine u Općinskom vijeću nije idealan, pa se često dešavalo, a što ćemo prikazati u nastavku, da se ne mogu usaglasiti i da nema podrške i prohodnosti na sjednicama Vijeća za najvažnije akte, kao što su Budžet Velike Kladaše za 2021. godinu ili Program rada Općinskog vijeća u tekućoj godini. Lokalna vlast u Velikoj Kladaši funkcionira sa ozbiljnim problemima u obezbijedivanju potrebne vijećničke podrške za protok materijala od Općinske uprave ka OV Velika Kladaša.

Posmatramo li stranačku strukturu Vijeća, možemo zaključiti da je došlo do određenih promjena kada su u pitanju politički subjekti koji participiraju u ovom tijelu, u odnosu na prethodni saziv Vijeća Velike Kladaše. Prethodni saziv OV Velika Kladaša, nakon lokalnih izbora 2016. godine je imao u svom sazivu, prema podacima CIK-a BiH, 7 političkih partija (LS BiH, SDA, A-SDA, DNZ BiH, Pokrenimo Kladašu, DF, KSPP). Politički subjekti koje više ne participiraju u OV Velika Kladaša su Demokratska fronta(DF) i Pokrenimo Kladašu.

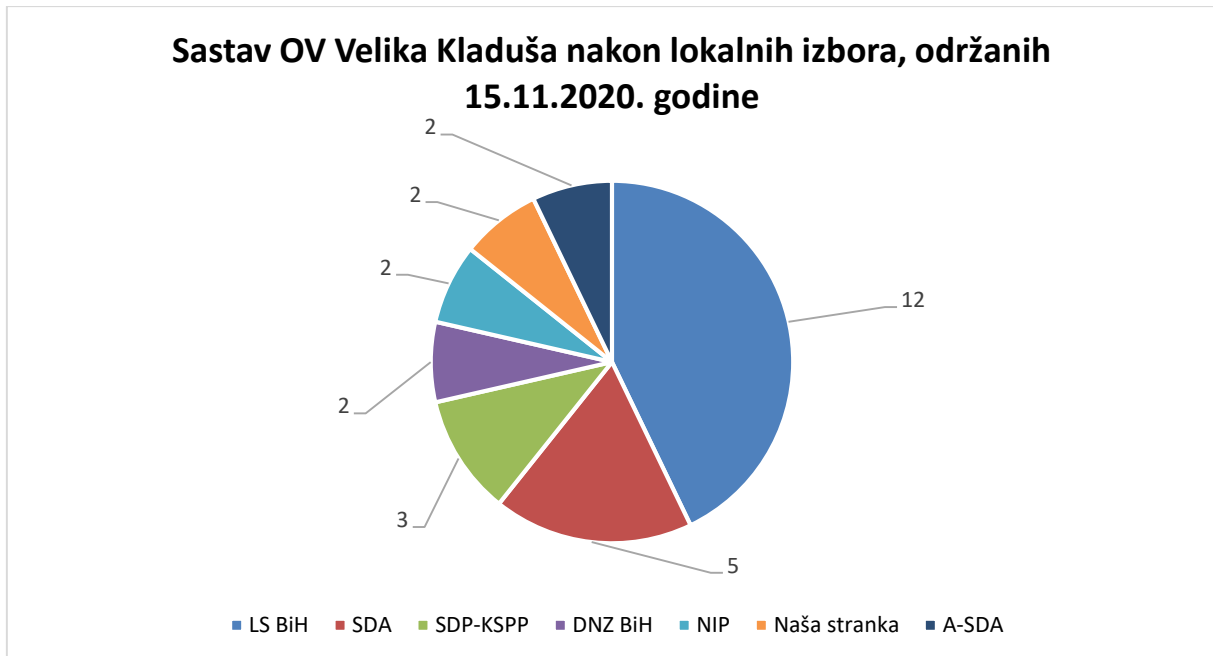
U aktuelnom sazivu djeluje osam političkih partija. SDP – KSPP su na izborima djelovali koaliciono i osvojili su dva mandata. SDP na lokalnim izborima 2016. godine, nije imao vijećnika. Novi politički faktor u OV Velika Kladaša je i Naša stranka sa dva vijećnika, kao i stranka Narod i pravda (NIP), sa također dva vijećnika⁴.

Laburistička stranka BiH je osvojila manje mandata u novom sazivu- 12 u odnosu na prethodni saziv kada je imala 13 izabranih vijećnika. DNZ BiH- Krajiška stranka su osvojili dva mandata manje na lokalnim izborima 2020. u odnosu na 2016. godinu, pa sada imaju dva vijećnika u OV. Minimalan rast

---

³ Vijećnik Amir Ćufurović je nezavisni vijećnik.

je zabilježila i SDA, koja nakon lokalnih izbora ima pet vijećnika, u odnosu na četiri u prethodnom sazivu. A-SDA je 2016. godine osvojila jedan mandat, dok je 2020. godine, na lokalnim izborima osvojila dva mandata.

OSVRT NA EKSPOZE

Ekspoze predstavlja najvažnije korake i opšte smjernice djelovanja u određenom periodu, u ovom slučaju misli se na predstojeći mandat izabranog zvaničnika (grado/načelnika), koji svoje viđenje provođenja politike i zadatih ciljeva prezentuje lokalnom parlamentu i cjelokupnoj javnosti, te se podrazumijeva da će se istima voditi kroz predstojeći mandat.

Iako ekspozice ne predstavlja zakonsku obavezu, statutarnu ili poslovničku, zbog visokog stepena odgovornosti koja podrazumijeva funkcija načelnika, isti je potrebno predstaviti javnosti, građanima uopćeno, kako bi se upoznali sa pravcima djelovanja i ciljevima u predstojećem mandatu novoizabranog načelnika. Kako bi predstavili najvažnija obećanja, poruke i mjere od važnosti za život građana u lokalnoj zajednici, analiza ekspozice nije moguće, jer isti nije objavljen, niti imamo mogućnost uvida u isti.

KLJUČNI DOKUMENTI ZA FUNKCIONIRANJE LOKALNE VLASTI

Za uspješno praćenje i provođenje planiranih politika, te zakona i drugih akata koji su od važnosti za funkcioniranje izvršne i zakonodavne vlasti, kao i građana, potrebno je usvojiti ključne dokumente/akte. Osim formalnog usvajanja pomenutih dokumenta, potrebno ih je prilagoditi aktuelnim prilikama, te objektivnim mogućnostima, kako bi mjere mogle biti realizovane u realnim rokovima.

Program rada podrazumijeva akt institucije kojim je predstavljen sadržaj redovnih aktivnosti i aktivnosti na godišnjem nivou, koje će institucije preduzeti kako bi se realizovali strateški ciljevi iz usvojenih strateških dokumenata (kvalitetan program rada bi morao sadržavati razloge donošenja određene mjere, precizne rokove, nosioce aktivnosti,...).

Budžet je akt kojim je prikazan pregled planiranih prihoda i rashoda države, entiteta, kantona, kao i lokalne zajednice i odnosi se na određeno vremensko razdoblje, najčešće za jednu godinu - fiskalnu).

Strategije i akcioni planovi predstavljaju strateške dokumente koji usmjeravaju dalji razvoj određene oblasti, te utvrđuje prioritete i djelovanja u pravcu ekonomske, društvene i druge dimenzije.

Strategija je osnova za donošenje operativnih odluka o javnim investicijama, preduzimanje mjera iz oblasti ekonomskog, socijalnog i razvoja okoliša i osiguravanje potrebnih resursa za njihovo provođenje, odnosno alat za upravljanje razvojem.

Akcioni plan definiše mjere, programe/projekte i aktivnosti u realizaciji strateških dokumenata, njihov finansijski okvir i izvore finansiranja u određenom periodu. Standardni je element svih strateških dokumenata koji omogućava integraciju predviđenih prioriteta sa budžetom i programom.

Kao što je već navedeno, za uspješno praćenje i provođenje planiranih politika, te zakona i drugih akata koji su od važnosti za funkcioniranje izvršne i zakonodavne vlasti, kao i za građane, potrebno je usvojiti ključne dokumente/akte. Osim formalnog usvajanja pomenutih dokumenta, potrebno ih je prilagoditi aktuelnim prilikama, te objektivnim mogućnostima, kako bi mjere mogle biti realizovane u realnim rokovima.

Jedan od takvih dokumenata je i Program rada Općinskog vijeća. Prethodno je napisano da je to ključni dokument za definisanje ciljeva i zadataka, te aktivnosti koje su planirane za realizaciju i efikasan rad lokalnog parlamenta. Poslovnik OV Velika Kladaša u članu 43. definira da Vijeće donosi, po pravilu Program rada za kalendarsku godinu. Logično je da se Program rada usvaja ili krajem tekuće za narednu godinu ili na prvoj sjednici Vijeća u novoj kalendarskoj godini.

Kako bi se uopšte provodila utvrđena politika općine, te realizirale aktivnosti koje bi u konačnici poboljšale kvalitetu života građana, potrebno je kvalitetno isplanirati i usvojiti možda i najvažniji dokument – budžet.

U ovom procesu, Općinsko vijeće, zajedno sa načelnikom općine je imalo znatno kašnjenje i nije ispoštovan Statut koji u članu 120. propisuje, da općinski načelnik do 1.11. tekuće godine, podnosi Općinskom vijeću, Prijedlog budžeta.

Funkcioniranje finansijskih tokova u Velikoj Kladaši je obezbijeđeno na prvoj vanrednoj sjednici OV Velika Kladaša, koja je održana 28.1.2021. godine, kada je donešena Odluka o privremenom finansiranju od 1. januara do 31.3.2021. godine.

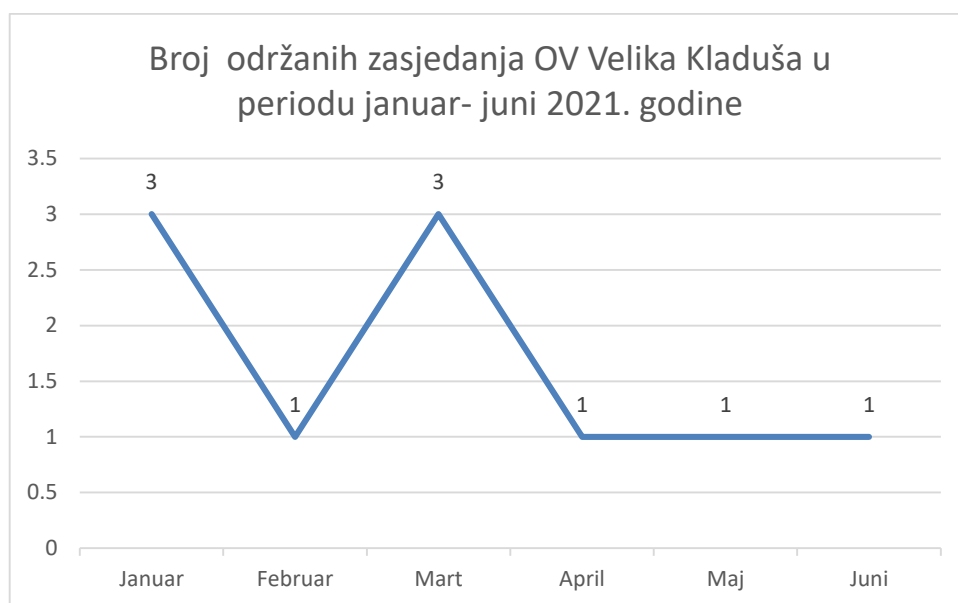
Nacrt budžeta Općine Velika Kladaša je utvrđen je na 2. redovnoj sjednici 09.03.2021. godine., te je isti upućen na javnu raspravu, kako bi se svi relevantni subjekti i zainteresovani građani uključili te dali svoje prijedloge za eventualno unapređenje ovog dokumenta.

Budžet Općine Velika Kladaša nije usvojen u prijedlogu na 3. redovnoj sjednici koja je održana 31.3.2021. godine, a istog dana je isticala i Odluka o privremenom finansiranju. Budžet je proglasio općinski načelnik 2.4.2021. godine, u skladu sa Statutom Općine Velika Kladaša, koji u članu 120. definira: „Ukoliko Vijeće ne usvoji budžet do 31. marta tekuće budžetske godine, Općinski načelnik proglašava budžet koji stupa na snagu danom objave u „Službenom glasniku Općine Velika Kladaša“.

REALIZACIJA PROGRAMA RADA

Poslovnik OV Velika Kladuša u členu 43. definira da Vijeće donosi, po pravilu Program rada za kalendarsku godinu. Kakvi odnosi vladaju na nivou OV Velika Kladuša govori i činjenica da Program rada nije usvojen ni na isteku prvih 6 mjeseci 2021. godine. Prekršen je Poslovnik o radu OV Velika Kladuša, a Program rada je pred vijećnicima bio na petoj redovnoj sjednici, koja je održana 27.5.2021. godine i nije usvojen. OV Velika Kladuša, ulazi u drugu polovinu 2021. godine, radeći bez planskog akta, koji definiše najvažnije ciljeve i zadatke u radu lokalne zajednice.

Na održanim sjednicama OV Velika Kladuša, u periodu januar-juni 2021. godine, razmotrene su 64 mjere.

Općinsko vijeće je u prethodnih šest mjeseci, održala konstitutivnu⁵ sjednicu, završila je rad na pet redovnih sjednica. Isti dan kada je završeno konstituiranje OV Velika Kladuša, održana je i prva vanredna sjednica OV. U junu mjesecu, tačnije 09.06.2021. godine, održana je tematska sjednica u vezi sa migrantskom krizom sa kojom je već dugo suočena Velika Kladuša.

Deset zasjedanja je bilo potrebno da se realizuju navedene sjednice. U ovom segmentu je ispoštovan i Poslovnik o radu OV Velika Kladuša, kojim je propisano u členu 46. da se sjednice održavaju najmanje jednom mjesečno, a po potrebi i češće radi raspravljanja o pitanjima iz nadležnosti Vijeća.

SJEDNICA	DATUM
1. Konstitutivna sjednica ⁶	28.01.2021.
1. Vanredna sjednica	28.01.2021.
1. Redovna sjednica ⁷	04.03.2021.
2. Redovna sjednica	09.03.2021.

⁵ Prvi put je zakazana za 14. januar 2021. godine, ali nije usvojen dnevni red, te je održana 28. januara 2021. godine.

⁶ Prvi put je zakazana za 14. januar 2021. godine, ali nije usvojen dnevni red, te je održana 28. januara 2021. godine

⁷ Prvo zasjedanje je bilo 18.02., ali nije usvojen dnevni red, te je prekinuta i održana 04.03.2021. godine.

3. Redovna sjednica	31.03.2021.
4. Redovna sjednica	29.04.2021.
5. Redovna sjednica	27.05.2021.
1. Tematska sjednica	09.06.2021.

KVALITATIVNI PODACI

Identifikacija mjera razmatranih i usvojenih na sjednicama, a koje mogu biti od koristi za građane lokalne zajednice, te unaprijediti kvalitetu života, od ključnog je značaja za kvalitet života građana u lokalnoj zajednici.

Općinska uprava i Općinsko vijeće Velika Kladuša u skladu sa nadležnostima koje imaju i kako je propisano Statutom i Poslovníkom o radu ovih tijela, nisu u prvih šest mjeseci 2021. godine, razmatrali mjere koje bi poboljšale kvalitet života građana u Velikoj Kladuši i nisu usvajali mjere od značaja za građane.

Na dnevnim redovima sjednica OV su se nalazile i razmatrale mjere koje su tretirale formalnosti poput uspostavljanja radnih tijela OV. Narušeni politički odnosi i zadovoljavanje sopstvenih političkih potreba, uz nestabilnu većinu u OV Velika Kladuša su u značajnoj mjeri uticali na činjenicu da pred vijećnicima nisu dolazile mjere bitne za građane.

TROŠENJE JAVNOG NOVCA - OSVRT NA BUDŽET

Finansijska sredstva koja se generišu kroz razna davanja, poreze i druge namete od važnosti za funkcioniranje državnog aparata, podrazumijevaju pravilno planiranje ali i transparentan i efikasan utrošak kako bi se kvaliteta života unaprijedila.

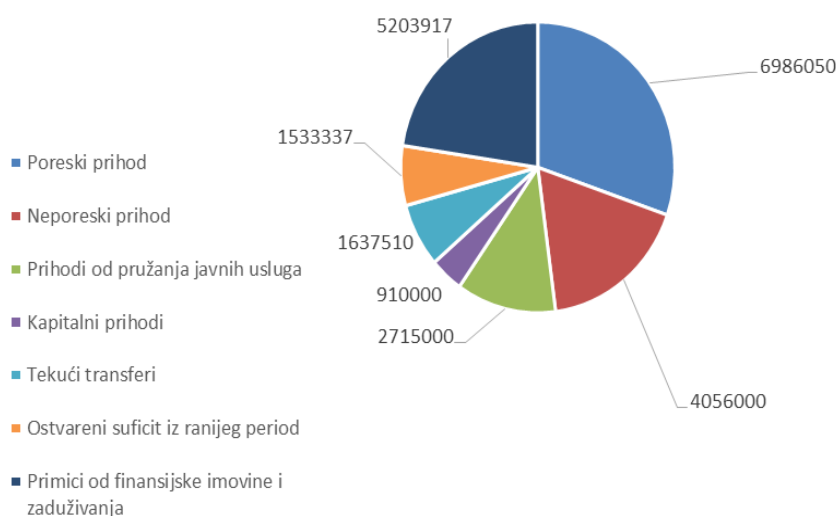
Osvrtom na strukturu budžeta, i planirane stavke, potrebno je staviti fokus na kapitalna i infrastrukturna ulaganja, ali i obratiti pažnju na data ulaganja u odnosu na finansijsku moć građana (prosječna plata i sl.).

Takođe, nerijetko se dešava da određena finansijska sredstva budu uprihodovana u toku trajanja fiskalne godine, odnosno da dolazi do smanjenja planiranih prihoda i sl., pristupa se izmjenama i dopunama budžeta (tzv. rebalans budžeta) i tom prilikom se isti balansira na način da se postupa u skladu sa postojećim finansijskim stanjem. U tom kontekstu, prate se predložene izmjene, njihova namjena te datum usvajanja rebalansa budžeta, odnosno da li su ispoštovane procedure za donošenje istoga.

Nacrt budžeta Općine Velika Kladuša je utvrđen je na 2. redovnoj sjednici 09.03.2021. godine., te je isti upućen na javnu raspravu, kako bi se svi relevantni subjekti i zainteresovani građani uključili te dali svoje prijedloge za eventualno unapređenje ovog dokumenta.

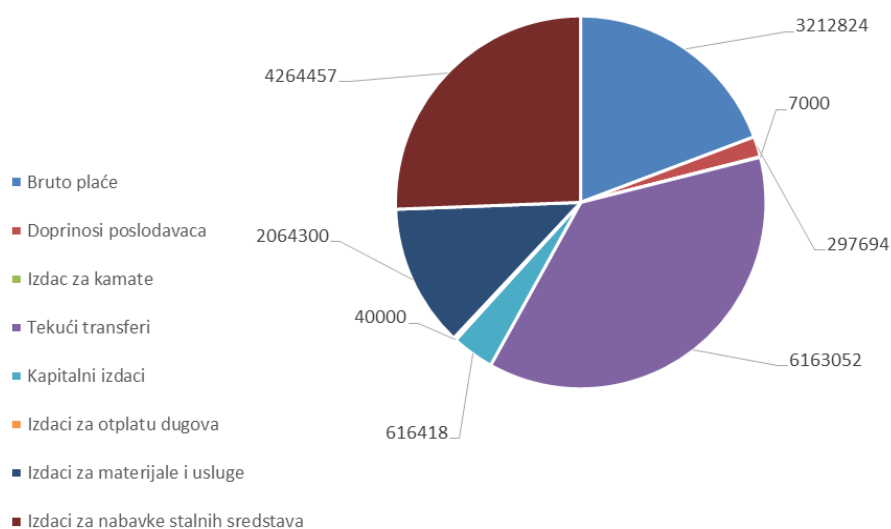
Budžet Općine Velika Kladuša nije usvojen u prijedlogu na 3. redovnoj sjednici koja je održana 31.3.2021. godine. Budžet je proglasio općinski načelnik 2.4.2021. godine. Ova činjenica govori o tome da politički dogovor na nivou političkih predstavnika u OV Velika Kladuša nije na potrebnom nivou i da se najvažniji akti umjesto usvajanja-proglašavaju. Načelnik općine je proglasio budžet u iznosu od 16.741.215 KM, što je objavljeno u Službenom glasniku broj 4/21 općine Velika Kladuša.

Budžetski prihodi općine Velika Kladuša za 2021. godinu (izraženi u KM)

Gotovo polovina budžetskih prihoda odnosi se na poreze, odnosno četvrtina istog, uprihodovana je kroz neporeske prihode.

Ekonomska klasifikacija Budžeta Velike Kladuše za 2021. godinu (izraženi u KM)

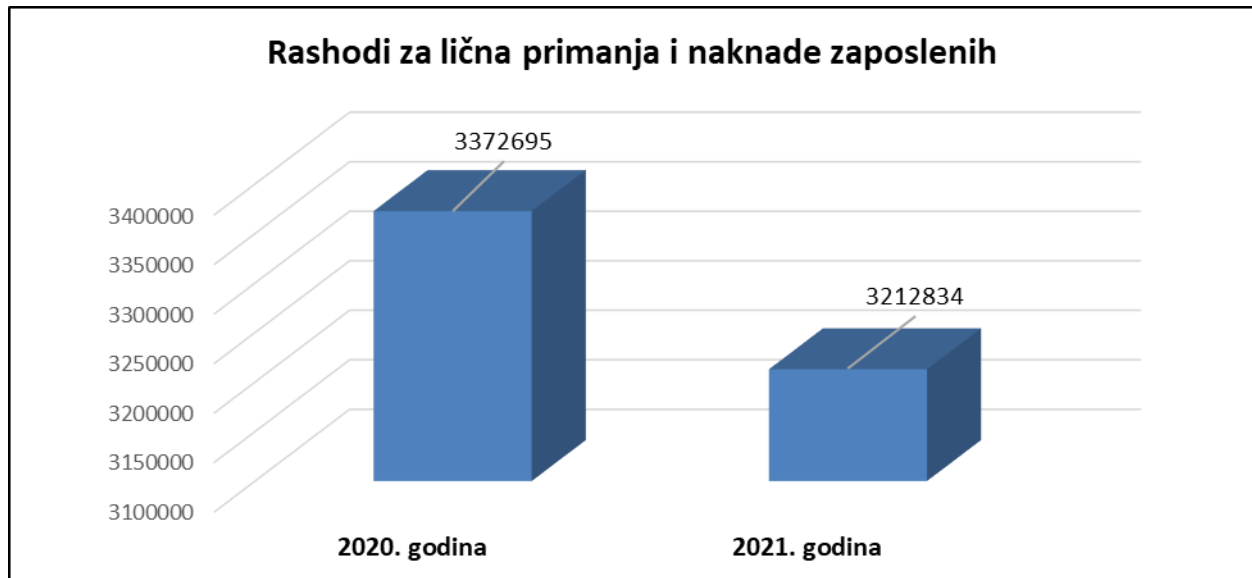
Ako posmatramo rashodovnu stranu budžeta, odnosno ekonomsku klasifikaciju, najveći dio budžeta odnosi se na rashode po osnovu tekućih transfera i izdatke za nabavku stalnih sredstava. Na bruto plaće se izdvaja oko 20% budžetskih sredstava od ukupnih budžetskih rashoda.

GODINA NA KOJU SE BUDŽET ODNOSI	IZNOS BUDŽETA
2018.	15.536.113
2019.	16.696.847
2020.	15.017.875
2021.	16.741.215

Ovogodišnji budžet, u odnosu na prethodni koji je iznosio 15.017.875. miliona KM, veći je u odnosu na budžet iz 2020. godine za 1,7 miliona KM, ali je neznatno manji u odnosu na budžet koji je usvojen 2018. godine.

Poredeći posljednje dvije godine (2020. i 2021. godinu), izdvajanja za bruto plaće su u aktualnoj godini nešto niži u odnosu na 2020. godinu.

HORIZONTALNA KOMPARACIJA

Kako bi dali komparativni prikaz između približno najbližnjih teritorijalno-administrativnih jedinica po obimu i strukturi, budžetu, prikazaćemo uporedne rezultate rada Općine Teslić i Općine Velika Kladuša.

Broj stanovnika se neznatno razlikuje, tako u Velikoj Kladuši, prema posljednjem popisu živi oko 40 hiljada ljudi, dok u Tesliću prema popisu iz 2013. godine živi oko 38 000 stanovnika.

Budžet ove dvije lokalne zajednice je značajno različit po visini iznosa. Tako visina budžeta u Tesliću iznosi 21.340.000 KM, dok je u Velikoj Kladuši budžet taj iznos značajno manji i iznosi 16.741.215 KM.

Broj sjednica u prvih 6 mjeseci 2021. godine, koje je Općinsko vijeće u Tesliću je 6 redovnih sjednica sa blizu 200 razmotrenih mjera. Općina Velika Kladuša je održala u isto vrijeme 5 redovnih sjednica, 1 vanrednu i 1 tematsku sjednicu sa svega 64 razmotrene mjere.

KOMPARACIJA SA PRETHODNIM MANDATOM

Općinsko vijeće Velike Kladuše u mandatu 2016. – 2020. godina, konstituisano je u 12. mjesecu, održavši prvu konstitutivnu sjednicu OV 15.12.2016. godine. U periodu januar 2017. godine pa do kraja mjeseca juna 2017. godine, održano je šest redovnih sjednica, što je jedna sjednica više od aktuelnog saziva.

UČEŠĆE GRAĐANA I JAVNE RASPRAVE

Učešće građana kroz javno dostupne i definisane mehanizme učešća potrebni su kako bi građani imali priliku da učestvuju u kreiranju povoljnog životnog okruženja, kroz javne rasprave koje organizuje lokalna samouprava. Lokalna uprava u Velikoj Kladuši, nije obezbijedila kvalitetno učešće građana u radu zajednice kroz savjete mjesnih zajednica.

U 2021. godini održana je rasprava za Nacrt budžeta.

NALAZI, PREPORUKE I INICIJATIVE

Općinskom vijeću se preporučuje da se bavi životnim problemima građana u značajno većoj mjeri, umjesto sveprisutne političke nestabilnosti u funkcionisanju i radu lokalne uprave.

Općinsko vijeće treba raditi u skladu sa svojim propisima, kao što je Poslovnik o radu Vijeća, kako bi se najvažniji akti usvajali na vrijeme.

Općinsko vijeće treba usvojiti program rada za period juli-decembar 2021. godine, jer je to jedini preostali period u kojem mogu planirati aktivnosti.

Budžet Općine Velika Kladaša treba biti pripremljen i usvojen u skladu sa propisima i najkasnije do kraja tekuće 2021. godine. Odgovornost je na nosiocima vlasti.

Općinsko vijeće treba kreirati Omladinsku politiku, dokument koji ne postoji u Velikoj Kladuši trenutno.

Općinski načelnik treba Općinskom vijeću predočiti plan rada za ovu i naredne godine, te podnijeti izvještaj o radu u prethodnoj godini.

Općina Velika Kladaša treba redovno ažurirati svoju veb stranicu, te na vidljivim mjestima postavljati zapisnike sa sjednica, važne programe, budžete i druge značajne akte.